

СЕКЦІЯ 1

Особливості формування професійної еліти нової генерації в період незалежності України

Анна Радченко, канд. техн. наук, доцент

Харківський державний університет харчування та торгівлі

Тахір Амірасланов, д-р філософії, професор,

Заслужений працівник культури Азербайджану, Голова Асоціації

Кулінарів Азербайджану, генеральний директор Центру

Національної Кулінарії Азербайджану

Баку, Республіка Азербайджан

Галина Дюкарева, канд. техн. наук, доцент, спец. вищ. катег.

Харківський торговельно-економічний коледж КНТЕУ

ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ ЕЛІТИ: КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНИХ ФАХІВЦІВ ГОТЕЛЬНО- РЕСТОРАННОГО БІЗНЕСУ

Останніми роками готельно-ресторанний бізнес розвивався досить динамічно, але поширення загрози COVID-19 у всьому світі змінило діяльність усіх суб'єктів господарювання. В зв'язку з пандемією коронавірусу закрилася більшість підприємств готельно-ресторанної індустрії. Але після завершення карантину сфера гостинності потребуватиме відновлення, що неможливо без вирішення проблеми її кадрового забезпечення. Тому подолання проблем в розвитку готельно-ресторанної сфери, в період карантинних заходів та в після карантинний період, є актуальною і своєчасною задачею. А вдосконалення сучасних підходів та пошук нестандартних рішень в цьому важливому питанні край необхідні.

У сучасній ситуації глобальних змін у світі та у суспільстві найбільш значущими є зміни самої особистості людини.

Формування такої особистості є надметою системи вищої освіти, що орієнтує її на виховання лідера: творчого, духовно-морального представника світової спільноти й громадянина своєї держави [1].

Наявність певних ресурсів, потенціалів, можливостей розширює поле діяльності особистості. Фахівець готельно-ресторанної справи стане професіоналом, якщо ця особистісна якість буде умовою професійної діяльності і ґрунтуватиметься на компетенції, ступінь сформованості якої буде визначатися відповідністю вимогам за фахом, вимогам роботодавців і майбутнім професійним завданням [2]. Професіоналами не можна назвати фахівців, що мають тільки профільну освіту, оскільки професіоналізм формується у процесі здійснення професійної діяльності [3]. На нашу думку, це стосується і діяльності професійної еліти, основними завданнями якої, є не лише прийняття рішень і встановлення правил функціонування та розвитку, а й забезпечення ефективної реалізації прийнятих рішень.

Головна умова ефективного розвитку готельно-ресторанного бізнесу полягає у формуванні професійної еліти, тобто наявності висококваліфікованих конкурентоспроможних фахівців, які здатні приймати ефективні управлінські рішення, забезпечуючи конкурентоспроможність як окремих підприємств, так і галузі загалом.

У зв'язку з цим, готельно-ресторанна сфера потребує підготовки саме таких висококваліфікованих кадрів. Підвищення їхньої конкурентоспроможності сприятиме більшому залученню студентів на навчання, а використання інноваційних методів в

освітній діяльності надасть змогу підготувати кваліфікованих спеціалістів в сфері гостинності [4].

Крім того, здобувач освіти повинен володіти знаннями, уміннями і навичками, відповідними специфіці готельно-ресторанного бізнесу [3].

Особливо актуальною ця проблема є для студентів готельно-ресторанної справи, оскільки підвищення ефективності діяльності підприємства значною мірою залежить від результативної командної діяльності працівників та врахування їхнього лідерського потенціалу [1].

Проблема створення умов для розвитку лідерських якостей і формування соціально активної особистості є предметом наукових досліджень. Водночас, зважаючи на складну сутність теми лідерства загалом і теми розвитку лідерських якостей у суб'єктів різного віку та різного напрямку професійної підготовки зокрема, недостатньо вивчена. Також залишається проблема формування лідерських якостей у майбутніх фахівців в галузі готельно-ресторанної індустрії. Враховуючи надзвичайно важливе суспільне значення лідерства і лідерів, дослідники намагаються з'ясувати сутність цих феноменів. Встановити, які причини, здібності чи навички визначають шлях особистості до вершин лідерства, чим лідери різняться між собою, чи можна навчитися лідерства. Відомо, що лідерство виникає в результаті єдності трьох чинників: особистісних якостей лідера, природи групи та її членів, а також проблем, які група повинна розв'язати. Ще більш суттєві зміни відбуваються у сфері людських ресурсів організацій, які

потребують нових принципів і методів управління ними, мотивації і стимулювання, запровадження нових алгоритмів взаємодії між лідерами та їхніми послідовниками [5]. Все це, зумовлює зростання ролі й відповідальності закладів освіти за сформовані компетентності випускника, нормативний зміст підготовки здобувачів освіти, сформульований у термінах результатів навчання [2].

Таким чином, навчальні заклади та спеціальності, які зможуть забезпечити не тільки вищу якість підготовки фахівців готельно-ресторанної справи, але і створять умови для формування професійної еліти з лідерськими особистими якостями, будуть користуватися великим попитом абітурієнтів, студентів, роботодавців. Тому що, саме така отримана освіта гарантуватиме майбутнім фахівцям реалізацію власних здібностей, набуття сучасних знань, умінь і навичок, достойний рівень оплати праці, конкурентоспроможність як фахівців на ринку праці готельно-ресторанного бізнесу.

Список літератури:

1. Карманенко В.В. Педагогічні умови формування лідерських якостей студентів економічних університетів: дис...канд. пед. наук: 13.00.07. Полтава - Умань, 2019. 273с.
2. Бурак В.Г. Досвід професійної підготовки фахівців готельно-ресторанного господарства в закладах вищої освіти. Інноваційна педагогіка. 2020, Т.1, №29. С. 88-92
3. Чуєва І.О., Криволапов Е.А. Шляхи підвищення конкурентоспроможності майбутніх фахівців готельно-ресторанної справи методами перехресного навчання. Педагогіка формування творчої особистості у вищій та загальноосвітній школах. 2019, т. 2, № 63. С. 206-210
4. Дутка Г.Я. Конкурентоспроможність закладів вищої освіти Львівської області у підготовці майбутніх фахівців туристичного та готельно-

ресторанного бізнесу. Науковий вісник НЛТУ України. Серія Економічна. 2018, т. 28, № 4. С. 56-62

5. Казібекова В.Ф. Психологічні ресурси особистості в кризових ситуаціях: матеріали IV міжнар.наук.-практ. конф. м. Суми, 22-23 лютого 2018р. Суми. 2018. С. 48-50

Надія Кривошеєва, *спец. вищ. катег., викл.-метод.*
Леоніда Біленко, *спец. вищ. катег., викл.-метод.,*
заступник директора з навчально-методичної роботи
Харківський торговельно-економічний коледж КНТЕУ

ФОРМУВАННЯ УКРАЇНСЬКОЇ ОСВІТНЬОЇ ЕЛІТИ В НОВИХ ЕКОНОМІЧНИХ УМОВАХ

Останнім часом спостерігається тенденція зростання ролі інтелектуальної праці в українському суспільстві. У зв'язку з цим посилюється необхідність: по-перше, в подоланні суперечності між потребами суспільства в інтелектуальному капіталі і можливостями його створення та нарощення; по-друге, в збереженні сильних сторін української освітньої системи, а саме, як одного з провідних чинників суспільного розвитку, а з іншого – зробити систему освіти більш гнучкою і адаптованою до нових умов господарювання. Вона покликана відповідати потребам та інтересам особистості, запитам мінливої економіки і ринку праці.

Адже, творчий характер праці – один з тих важливих компонентів, який визначає в цілому українську інтелігенцію і є системоутворюючим фактором. Для науки значітим залишається індивідуальний суб'єкт, розвиток якого, в кінцевому рахунку, визначає особливості національної культури. А його творча діяльність спрямована на створення нового, і до того ж цінного, продукту науки.